

ပြည်သူလူထုအပေါ်တွင် ကြမ်းကြုတ်ယုတ်မာသည့်လုပ်ရပ်များ

ခက်ခဲမှုပြဿနာဖိအားများပိုင်းရုံမျှကြားက ကချင်ပြည်နယ် ၊ မြန်မာနိုင်ငံ

အဓိကအချက်များစုပေါင်းပါဝင်သည့် လေ့လာမှုအစီရင်ခံစာအကျဉ်း၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၁

၂၀၁၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် နိုင်ငံတကာလူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှ စစ်တပ်ကျောထောက်နောက်ခံဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံအရပ်သားအစိုးရအပေါ်တွင် အရေးယူပိတ်ဆို့မှုများအား လျော့ပေါ့ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်အချိန်တွင် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအဖွဲ့ (PHR) သည် မြန်မာနိုင်ငံ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော စိုးရိမ်ဖွယ်ရာ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု အစီရင်ခံချက်များအရ ၎င်းဒေသတွင် အရေးပေါ်စုံစမ်းစစ်ဆေးလေ့လာချက်တစ်ရပ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ -

- ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ပြည်တွင်းစစ်ကရက်ရိုက်ခတ်မှုကြောင့် အစီရင်ခံတင်ပြထားသည့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများ နှင့် စစ်ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများအား လွတ်လပ်စွာ စုံစမ်းစစ်ဆေးလေ့လာမှုပြုရန် နှင့်
- ပြည်တွင်းစစ်ပြေငြိမ်းမှု (IDPs) များ၏ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အနေအထား နှင့် အာဟာရပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေတို့အား အကဲဖြတ်လေ့လာရန်

လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအဖွဲ့ (PHR) သည် အမေရိကန်နိုင်ငံအခြေစိုက် လွတ်လပ်သော ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပြည်သူလူထု နှင့် လူတစ်ဦးချင်းအပေါ်တွင် ကြမ်းကြုတ်ယုတ်မာသောလုပ်ရပ်များ နှင့် ကြီးလေးသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများကို သမ္မာသမတ်ကျသော ဆေးပညာ နှင့် သိပ္ပံပညာတို့ကို လက်စွဲအသုံးပြုပြီး တားဆီးရန် ကြိုးစားစွမ်းဆောင်နေသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စုံစမ်းလေ့လာတွေ့ရှိချက်များ နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုတို့ကို အသုံးပြု၍ -

- တစ်ဦးချင်းစီအလိုက် သို့ ပမာဏသေးမွှားသော အကြမ်းဖက်မှုလုပ်ရပ်များ မှ ကြီးမားကျယ်ပြန့်သော ကြမ်းကြုတ်ယုတ်မာသည့်လုပ်ရပ်များ မဖြစ်ပွားလာစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး
- နိုင်ငံတကာမှ အာမခံပေးထားသော လူတစ်ဦးချင်းစီ နှင့် အရပ်သားပြည်သူလူထုတို့၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး
- လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအား တရားစွဲဆိုရေး စသည့် အချက်တို့အား ရှေ့နေလိုက်၍ ထောက်ခံအပ်ပါသည်။

စိတ်အားထက်သန်ပြင်းပြကြသူများဖြစ်သည့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ နှင့် အလေးပေးစိုးရိမ်ကြသည့် နိုင်ငံသားပြည်သူ အစရှိသူတို့က ကျွန်ုပ်တို့အား ထောက်ပံ့ပေးနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

IDP စခန်းတစ်ခုရှိ ကချင်အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် သူမ၏ ကလေးငယ်များအား တွေ့ရပုံ ဓါတ်ပုံ : PHR

ဤအစီရင်ခံစာသည် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း မြန်မာအစိုးရ၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် မရှိသည့် နယ်မြေများအတွင်းနေထိုင်ကြသော ပြည်တွင်း ရှိ အိုးအိမ်မဲ့စစ်ပြေးဒုက္ခသည် (IDPs) များ၏ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ်လေ့လာခြင်းအကြောင်းများအား ပထမဆုံးအကြိမ်အနေဖြင့် စီစဉ်တင်ဆက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အရေးကိစ္စများအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသည့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ရုံး (UNOCHA) မှ မကြာသေးမီအချိန်က ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း မြန်မာအစိုးရ၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိကြသော မြို့ပြ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသများရှိ ပြည်တွင်း ရှိ အိုးအိမ်မဲ့စစ်ပြေးဒုက္ခသည် (IDPs) အယောက် ၅၉၀၀ တို့၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေများအကြောင်း အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ သို့သော် ၎င်းပြည်နယ်၏ အခြားဒေသနယ်မြေများရှိ အိုးအိမ်စွန့်ပြေးကြသူ ခန့်မှန်းခြေ ၂၂၀၀၀ ဦးတို့၏ အကြောင်းကိုမူ ဖော်ပြခြင်း မရှိသေးချေ။ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအဖွဲ့ (PHR) သည် ထိုနယ်မြေများတွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးလေ့လာမှု ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း နိုင်ငံရေးအရ ယှဉ်ပြိုင်နေကြသော နယ်မြေဒေသများရှိ ပြည်တွင်းစစ်ပြေးဒုက္ခသည်များ၏ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေအရပ်ရပ်တို့အား ရုပ်လုံးဖော်ရာတွင် ဤအစီရင်ခံစာသည် အပြည့်အဝ အထောက်အကူပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဤ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးလေ့လာမှုသည် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း ဗမာစစ်တပ် (တပ်မတော်) မှ ကျူးလွန်ခဲ့ကြသည့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုအမျိုးမျိုး အကြောင်းအား လက်ခံသဘောတူနိုင်ဖွယ်ရာ သက်သေအထောက်အထားများဖြင့် တင်ဆက်ဖော်ပြထားသည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇွန်လ နှင့် စက်တင်ဘာလ အတောအတွင်းတွင် ဗမာစစ်တပ်သည် အရပ်သားများထံမှ အစားအစာများကို ခိုးပုတ်လုယူခြင်း ၊ ကျေးရွာများအတွင်း လက်လွတ်စပယ် ပစ်ခတ်ခြင်း ၊ ကျေးရွာများအား တိုက်ခိုက်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်း ၊ အရပ်သားများအား အထမ်းသမား (porter) အဖြစ်အသုံးပြုခြင်း ၊ မိုင်းများကို ရှင်းလင်းခိုင်းခြင်း နှင့် အမွေဥပဒေကြားချက်များ ထုတ်ပြန်ခြင်း စသည့် လုပ်ရပ်တို့အား လွန်ကျူးခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရှာဖွေလေ့လာတွေ့ရှိချက်များသည် အခြားတိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ပြည်နယ်များအတွင်းမှ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှု အစီရင်ခံစာပါအကြောင်းအရာများနှင့် မခြားမနား အဆင်းသဏ္ဍာန်တူညီနေကြောင်းကို တွေ့ရှိရပြီး အချုပ်အခြာအာဏာရှိသောအစိုးရသည် နိုင်ငံအတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတို့၏ အခွင့်အရေးများအား ချိုးဖောက်မှုသည်

နည်းစနစ်ကျကျ ဖြစ်၍ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ယုံနှံ့ဖြစ်ပွားလျက်ရှိကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။

လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအဖွဲ့ (PHR) သည် ၂၀၁၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၂ မှ ၃၀ ရက်ထိ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးလေ့လာမှုအပြင် တရုတ် - မြန်မာ နယ်စပ်ရှိ ကချင်အရပ်သား အိုးအိမ်မဲ့စစ်ပြေး ဒုက္ခသည်များရှိရာ စခန်း ၆ ခု နှင့် ယာယီနေထိုင်ရာ နေရာ ၄ နေရာသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်သာမက ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရပိုင်းဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ်လေ့လာခြင်းတို့ကိုပါ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုစခန်းများသည် SPHERE စီမံကိန်းမှ ဖော်ပြထားသည့် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အဆင့်ဆင့် လမ်းညွှန်ချက်များ၏ အနိမ့်ဆုံး အဆင့်ပင်လျှင် ပြည့်မီမှုမရှိချေ။ စခန်းများတွင် လူဦးရေ ပြည့်သိပ်လျက်ရှိပြီး တွင်းအိမ်သာများ နှင့် ရေပေးဝေသည့်နေရာများ အလုံအလောက်မရှိပေ။ အဖြစ်များဆုံး အထက်ပိုင်း အသက်ရှုလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ကူးစက်ရောဂါများ နှင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော့ဖြစ်ခြင်း စသည်တို့သည် ဆေးခန်းသို့သွားရောက်ပြသရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်းများဖြစ်သည်ဟု စခန်းရှိကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကပြောကြားပြီး မွေးကင်းစကလေးသူငယ်များအတွက် ဆေးဝါးပြတ်လပ်မှုသည် ၎င်းတို့ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ကြရသည့် အခက်အခဲများဖြစ်သည်ဟုလည်း ဖြည့်စွက်ပြောကြားခဲ့သည်။

ဤ အစီရင်ခံစာ၏ အဓိကကျသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များမှာ-

- တိုက်ခိုက်ရေးစစ်သားများအား လမ်းပြရန် နှင့် စစ်တန်းများ၏ရှေ့မှသွားစေ၍ မိုင်းများအားရှင်းလင်းခိုင်းခြင်း စသည့်လုပ်ရပ်တို့အား ဗမာစစ်တပ်မှ ကချင်အရပ်သားပြည်သူများအပေါ် အတင်းအကြပ်ဖိအားပေးခိုင်းစေခြင်း။ ဤသို့သောလုပ်ရပ်များသည် အရပ်သားပြည်သူများအား ပြင်းထန်စွာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိစေနိုင်ရုံသာမက ၎င်းတို့၏အသက်အန္တရာယ်ကိုပါ လွန်စွာစိုးရိမ်ရပြီး ဤသို့သောလုပ်ရပ်မျိုးသည် စစ်ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။
- အရပ်သားပြည်သူများထံမှ အစားအစာ နှင့် ရိက္ခာများအားလည်း ဗမာစစ်တပ်မှ အမြဲတစေ လုယူဖျက်ဆီးခြင်း။ ဤသို့သောလုပ်ရပ်မျိုးသည် နိုင်ငံတကာ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားသည့် လုပ်ရပ်လည်းဖြစ်သည်။

- ဗမာစစ်တပ်မှ စစ်ဘက်နှင့် မသက်ဆိုင်သော ပစ်မှတ်များဖြစ်သည့် အရပ်သားကျေးရွာထဲသို့ မောင်းပြန်လက်နက်များဖြင့် တိုက်ရိုက်ပစ်ခတ်ခြင်း၊ နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ ခုံရုံ ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ရောမ မြို့၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေ (Rome Statute) သဘောတူစာချုပ်တွင် အရပ်သားပြည်သူလူထုအား တမင်တကာ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ပါကလည်း စစ်ရာဇဝတ်မှုမြောက်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

လူသားချင်းစာနာမှုနှင့်စပ်ဆိုင်သောစိုးရိမ်ဖွယ် အဓိကအချက်များမှာ -

IDP စခန်းများတွင် လူဦးရေပြည့်ကျပ်နေခြင်း။ တွင်းအိမ်သာ နှင့် ရေပေးပေးသည့်နေရာ အရေအတွက်သည် လုံလောက်မှုမရှိခြင်းကြောင့် စခန်းအတွင်း နေထိုင်ကြသူများ၏ လူ့အခွင့်အရေးနှင့်အညီ သန့်ရှင်းသော အစားအစာ နှင့် ရေ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် သေချာမှု မရှိခြင်း။ စခန်းရှိကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ အစီရင်ခံချက်အရ မွေးကင်းစကလေးသူငယ်များအတွက် ဆေးဝါးထောက်ပံ့မှုများ လုံလောက်စွာ မရှိခြင်း။

လိုင်ဇာရှိ စခန်းတစ်ခုမှ အသက် ၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်များ၏ ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် ပြင်းပြင်းထန်ထန် သို့ အတော်အတန် အာဟာရချို့တဲ့နေကြောင်းတွေ့ရှိရခြင်း။ ယင်းအခြေအနေမျိုးသည် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) မှ “ပြင်းထန်ဆိုးဝါး” သည့်အခြေအနေတစ်ရပ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပြီး ၎င်းအခြေအနေတွင် လိုအပ်သော အစားအစာ ထောက်ပံ့ရေး အစီအစဉ်များအား ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ထားပြီးဖြစ်သည်။

IDP စခန်းများသို့ ကူညီထောက်ပံ့မှုများ အနည်းငယ်သာ ရောက်ရှိခြင်း နှင့် ၎င်းတို့အား ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးသော အဖွဲ့များသည် အစားအစာ ၊ ဆေးဝါး နှင့် အမိုးအကာယာယီတဲများ ထောက်ပံ့ပေးရာတွင် အခက်အခဲပြဿနာများအား ရင်ဆိုင်နေကြရခြင်း။ ကျေးလက်ဒေသများ နှင့် နယ်စပ်အနီးတွင်နေထိုင်ကြသော ခုခံနိုင်စွမ်းမရှိသည့် လူထုတစ်ရပ်သည် တရားဝင် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ကူညီထောက်ပံ့မှု တစ်စုံတစ်ခုမျှ လက်ခံရရှိမှု မရှိကြခြင်း။ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံတကာအလှူရှင်အသိုင်းအဝိုင်းမှ အထူးသဖြင့် လျစ်လျူရှုထားသော ရပ်ရွာအခြေပြု CBOs အဖွဲ့အစည်း များထံမှသာလျှင် ကူညီထောက်ပံ့မှု ရရှိနေကြခြင်း။

ဤစုံစမ်းစစ်ဆေးလေ့လာမှုမှ အဆိုပြုသည်မှာ အချက်အချာကျသော မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမှ နှစ်တိုး နိုင်ငံရေးပြောင်းလဲမှုများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ နယ်စွန့်နယ်ဖျားတစ်လျှောက်တွင် နေထိုင်ကြသော

တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုများ၏ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အခြေအနေများ သို့ ၎င်းတို့၏ စားဝတ်နေရေးအခြေအနေ တိုးတက်လာမှုတို့အား အကောင်အထည်ဖော် အကျိုးသက်ရောက်နိုင်ခြင်းမျိုးမရှိသေးချေ။ မြန်မာအစိုးရသည် နိုင်ငံအတွင်း ပိုမို၍လွတ်လပ်မှုရှိလာကြောင်းကို ဖော်ဆောင်ကြေငြာသည့်အနေဖြင့် အင်တာနက်ဝက်(ဘ်)ဆိုက်အချို့အား ပိတ်ပင်မှုတို့အားရပ်ဆိုင်းခြင်း ၊ ရုပ်သံနှင့်စာနယ်ဇင်းနယ်ပယ်များတွင် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ဆင်ဆာစီစစ်ဖြတ်တောက်ခြင်း နှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပါအဝင် အခြားအနည်းငယ်သော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအား လွှတ်ပေးခြင်းစသည်တို့ကို လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ အချို့သော နိုင်ငံများက မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲတစ်ရပ် ဖြစ်လာကြောင်း အခိုင်အမာ ဆိုနေကြသော်လည်း ယင်းပြောင်းလဲမှုများသည် မြို့နေ ဗမာတိုင်းရင်းသား လူထုတစ်ရပ်အတွက်သာ အဓိကအနေဖြင့် သီးသန့်ကန့်သတ်ထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ကချင်တိုင်းရင်းသားများအပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံလူထုတစ်ရပ်လုံးသည် တိုက်ပွဲများ နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းစသည်တို့ကို ဆက်လက်ရင်ဆိုင်နေကြရပြီး ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော စစ်အစိုးရစနစ်ဟောင်းကြီးသည် ၎င်းတို့အား အစဉ်သဖြင့် ခြိမ်းခြောက်နေသည့်အရာတစ်ခုအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေပေဦးမည်ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေ ပြောနေကျ “စည်းကမ်းတကျရှိသော ဒီမိုကရေစီ” စနစ်သို့ရောက်ရှိရန် အပြုသဘောဆောင်သော ခြေလှမ်းများ စတင်လျှောက်လှမ်း ဆောင်ရွက်နေမှုအပေါ် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ တုန့်ပြန်သည့်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများအား လျော့ပေါ့ပေးရန် စဉ်းစားနေကြပြီဆိုသည့် အချိန်သည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များအဖွဲ့ PHR ၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များအရ အရေးပါသောအခိုက်အတံ့ တစ်ခုအဖြစ် မြင်တွေ့လာနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ PHR အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် မြန်မာအစိုးရမှ ပိုမို၍ လမ်းဖွင့်ပေးပါမည်ဟု ဂတိပြုတင်ပြချက်အား လက်ခံကြိုဆိုပါကြောင်း နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသားအားလုံးအတွက် အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ဆောင်မှုများသည် နှုတ်ဖြင့်သာမဟုတ်ဘဲ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်လာစေရန် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ သေချာစွာစောင့်ကြည့်ရန် တိုက်တွန်းအကြံပြုအပ်ပါသည်။ ကချင် နှင့် အခြားတိုင်းရင်းသားစု များသည် ဗမာစစ်တပ်၏လက်အောက်တွင် စိုးရိမ်ဖွယ် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများအား ဆက်လက်ခံစားနေကြရသည်။ အစိုးရ၏ မတရားဖိနှိပ်မှု အတိုင်းအတာပမာဏအား စေ့စေ့စပ်စပ်

ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာခြင်း နှင့် မတရားပြုလုပ်သူများအနေဖြင့်
 ၎င်းတို့ပြုမူသည့်လုပ်ရပ်များကို တာဝန်ယူသည့် စနစ်တစ်ခု တည်ထောင်ခြင်း
 စသည်တို့အားဖြင့်သာ စစ်မှန်သော တိုးတက်မှုအခြေအနေတို့အား
 မှန်းဆတိုင်းတာရ နိုင်သည်။

IDP စခန်းမှ ကလေးများ ဓါတ်ပုံ : PHR

အကြံပြုချက်များ

အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသည့်မြန်မာအစိုးရက မြန်မာနိုင်ငံသည်
 ဒီမိုကရေစီလမ်းစဉ်သို့ ဦးတည်လျှောက်လမ်းနေပြီဖြစ်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း
 ယင်းလမ်းစဉ်သည် ကချင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့်
 အကျုံးဝင်သက်ဆိုင်သော အကြောင်းကိစ္စတစ်ရပ် ဖြစ်မလာသေးချေ။
 ကချင်နိုင်ငံရေးပါတီများသည် ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲအတွင်း
 လွှတ်တော်ပါလီမံ၌ ကိုယ်စားပြုအနေဖြင့်ပါဝင်ရန်
 ငြိမ်ပယ်ခြင်းကိုခံရခဲ့သည်သာမက လက်ရှိအခြေအနေတွင် ၎င်းတို့သည်
 စစ်တပ်၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းကို ခံနေကြရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတို့အား ဆက်လက်၍
 ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်နေခြင်းသည် စစ်တပ်၏ တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းမှုများကို
 ခံစားနေကြရသော ပြည်သူများအတွက် မြန်မာအစိုးရမှ ကြေငြာပြောဆိုသည့်
 တိုးတက်မှုအခြေအနေတို့သည် ယင်းပြည်သူတို့၏ တိုးတက်မှုအတွက်

ပုံရိပ်အရာထင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ဖော်ပြနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။
 စစ်ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းများအပါအဝင်
 လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများအား နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ
 အာရုံစိုက်အလေးပေးခြင်း နှင့် ဖိအားပေးခြင်း စသည်တို့သည်
 ဆက်လက်လိုအပ်နေသော ခိုင်လုံသည့် အကြောင်းအချက်များပင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာအစိုးရထံသို့ -

- လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲ ဥပဒေအရ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းများ နှင့်
 လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများအား ချက်ချင်း
 ရပ်တန့်ပေးရေး။
- ကချင်ပြည်နယ် အရပ်ရပ်တွင်ရှိသော ပြည်တွင်း စစ်ပြေးဒုက္ခသည်
 IDPs များအား အကူအညီများ ထောက်ပံ့ပေးရေး။
- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ ၊ နိုင်ငံတကာမှ အစိုးရမဟုတ်သော NGOs
 အဖွဲ့များ နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရမဟုတ်သော NGOs အဖွဲ့များမှ
 ကချင်ပြည်နယ်ရှိ စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအတွက် အစားအသောက်
 နှင့် ဆေးဝါးအထောက်အပံ့များ ပေးပို့ဖြန့်ဝေပေးနိုင်ရန်စသည့်
 ကူညီလုပ်ဆောင်မှုများအား ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းမရှိဘဲ
 ခွင့်ပြုပေးရေး။
- အသစ်ဖွဲ့စည်းထားသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ
 အမျိုးသားကော်မရှင်အဖွဲ့အနေဖြင့်
 အမျိုးသားနိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အဆင့်အတန်း (The
 Paris Principles) နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိုယ်ပိုင်မှုများအား
 ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်သော လွတ်လပ်မှု နှင့်
 မူဝါဒမတူသော်လည်းယှဉ်တွဲနိုင်မှု (pluralism) ဝါဒီ
 စသည်တို့အပါအဝင် နိုင်ငံအတွင်း
 လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်များကို
 ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- ၂၀၁၀ ခုနှစ် မတ်လတွင် ကုလသမဂ္ဂ
 အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးပုဂ္ဂိုလ်မှ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း
 လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအခြေအနေများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုရန်
 အကြံပြုချက်နှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံတွင်
 လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအား ဆန့်ကျင်သည့်
 ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်
 ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအား ဖိတ်ခေါ် မှုပြုရေး။

2 Arrow Street
 Suite 301
 Cambridge, MA 02138
 USA

1156 15th Street, NW
 Suite 1001
 Washington, DC 20005
 USA

physiciansforhumanrights.org

KIO သည် တရုတ် - မြန်မာနယ်စပ်တစ်လျှောက်ကချင်ပြည်နယ်ရှိ နယ်မြေအစိတ်အပိုင်းအချို့အားထိန်းချုပ်လျက်ရှိသည်။ KIO နှင့် မြန်မာအစိုးရတို့အကြား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှုစာချုပ်သည် ဤနှစ် အစောပိုင်းတွင် ပျက်ပြားခဲ့ပြီး KIO လက်နက်ကိုင်တပ် KIA နှင့် မြန်မာအစိုးရတပ်တို့အကြားတွင် တိုက်ပွဲများဆက်လက်ဖြစ်ပွားခဲ့ကြသည်။ KIO သည် IDPs စခန်းအချို့တို့မှ အိုးအိမ်မဲ့စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအတွက် လိုအပ်သော အစားအသောက် ၊ အမိုးအကာ နှင့် အခြားလိုအပ်သည်များကို ကူညီထောက်ပံ့ပေးလျက်ရှိသည်။

KIO ထံသို့ -

- လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအခြေပြု CBOs အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ထိထိရောက်ရောက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး အိုးအိမ်မဲ့စစ်ပြေးဒုက္ခသည် IDPs များအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အပံ့များကို ပေးပို့ရေး။

KIA ထံသို့ -

- လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများနှင့်သက်ဆိုင်သော ဥပဒေ အားလုံးအား လိုက်နာစောင့်ထိန်းရေး။

မကြာသေးမီအချိန်က နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများအား လွှတ်ပေးခြင်း နှင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတို့အား တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲခြင်းစသည့် ပဓာနကျသော တိုးတက်မှုအထောက်အထားများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့်တစ်ကာလ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ၂၀၁၄ တွင် ဒေသဆိုင်ရာ အဓိက သဘာပတိနိုင်ငံအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန်တောင်းဆိုမှုအား **အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများဆိုင်ရာ (အာဆီယံ) အသင်း** က သဘောတူလက်ခံခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာပတိနိုင်ငံအဖြစ် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် နှစ်များမှစ၍ နိုင်ငံအတွင်း သိသာထင်ရှားပြီး အရှည်တည်တံ့မှုရှိသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများဖြစ်ပေါ်လာရန်အတွက် အားပေးတိုက်တွန်းရန် အာဆီယံအသင်းအနေဖြင့် အခွင့်အရေးတစ်ရပ် ရရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

အာဆီယံအသင်း နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုထံသို့ -

မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာပတိနိုင်ငံနေရာသို့ မရောက်ရှိမီ အဓိကကျသော စံများနှင့်ကိုက်ညီစေရန် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများ နှင့် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင်သာမက အခြားတိုင်းရင်းသားနယ်မြေများတွင်

စစ်ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းများ စသည်တို့အား အဆုံးသတ်ရပ်စဲရန်အတွက် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ပေးရေး။

ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း အရပ်သားပြည်သူများအားတိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရန် နှင့် အိုးအိမ်မဲ့စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း နှင့် ကူညီထောက်ပံ့ခြင်းစသော စီစဉ်ထောက်ပံ့ပေးရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားများအား လိုက်နာစောင့်ထိန်းရန် တောင်းဆိုရေး။

အာဆီယံ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အစိုးရချင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ (ASEAN Intergovernmental Human Rights Commission) နှင့်တွေ့ဆုံရာ တွင် ကချင်ပြည်နယ်ရှိ အိုးအိမ်မဲ့စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များနှင့်သက်ဆိုင်သော အရေးကိစ္စများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြရေး။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အဆက်အပြတ် ချိုးဖောက်မှုများအပေါ် နိုင်ငံတကာလူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှ အမျိုးမျိုးသောနည်းလမ်းများဖြင့် တုံ့ပြန်မှုပြုခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံအတွင်း

ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းတို့အား နိုင်ငံတကာအနေဖြင့် မျက်နှာလိုက်ခြင်းမရှိဘဲ စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် အရှိန်အဟုန်ရရှိနေပြီဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းပင်အချို့တို့က မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရလုပ်ဆောင်သည့် တိုးတက်မှုအစိတ်အပိုင်း အနည်းငယ်ကိုသာ မြင်တွေ့ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုခြင်း သို့မဟုတ် အပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်းစသည်တို့ထက် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများကို မြှင့်တင်လုပ်ဆောင်ရန် အချိန်ကျရောက်နေပြီဟူ၍သာ ထင်မြင်နေကြသည်။

အစိုးရ၏ နှစ်အလိုက် တိုးတက်လုပ်ဆောင်မှုအစိတ်အပိုင်းတို့အား အားပေးတိုက်တွန်းမှုပြုသင့်သော်လည်း ၎င်းတိုးတက်မှုအဆင့်များသည် ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသော ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ပဋိပက္ခများ နှင့် မှတ်တမ်းတင်ထားသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများအား နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ ဖော်ညွှန်းပြောဆိုလာသည့်အခါတွင်မူ အဟန့်အတား ဖြစ်မနေသင့်ချေ။

နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း ထံသို့ -

ကချင်အိုးအိမ်မဲ့စစ်ပြေးဒုက္ခသည် IDPs များအား ထောက်ပံ့ပေးနေသော အဖွဲ့အစည်းများအားလုံး နှင့် တရားဝင်နည်းလမ်းများဖြင့် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များအား ဟန့်တားပိတ်ဆို့မှုကြားမှ ရရှိစေရန် မကြာခင်ကလှုပ်ရှားကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေသော လူမှုအခြေပြု COBs အဖွဲ့အစည်းတို့အား ငွေကြေးအရကူညီထောက်ပံ့ခြင်းတို့အား မြှင့်တင်ပေးရေး။

ကချင်ပြည်နယ်တွင်သာမက မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသော ဒေသများရှိ အကြောင်းကြားအစီရင်ခံပြီးဖြစ်သော ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းအကြောင်း တို့အား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ကုလသမဂ္ဂစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်အဖွဲ့တစ်ရပ် တည်ထောင်ရေး။

တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု နယ်မြေဒေသအရပ်အရပ်တွင် အရပ်သားပြည်သူများကို တိုက်ခိုက်ခြင်းအား အဆုံးသတ်ရေး အပါအဝင် သတ်မှတ်ထားသော စံများအတိုင်းကိုက်ညီမှုရှိစေရန် မြန်မာအစိုးရအား ဆက်လက်ဖိအားပေးရေး။

တရုတ်နိုင်ငံ ထံသို့ -

- တရုတ်နိုင်ငံရှိ ကချင် အိုးအိမ်မဲ့စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအတွက် ဒုက္ခသည်စခန်းများ တည်ဆောက်ရန် ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး UNHCR အား အခွင့်ပေးရေး။
- ကချင်ပြည်နယ်ရှိ စစ်ပြေးဒုက္ခသည် IDPs များအား လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ပေးရေး။

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ထံသို့ -

ကချင်ပြည်နယ် နှင့် တရုတ် - မြန်မာနယ်စပ်တလျှောက်ရှိ စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအား လိုအပ်သော အကူအညီများ ထောက်ပံ့ပေးရေး။ မှတ်တမ်းတင်ထားသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုအကြောင်းအရာများ နှင့် အကူအညီများကို ဖြန့်ဖြူးပေးပေးရာတွင် ဒေသအတွင်း တိကျသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှု ဖြစ်ရပ်များ နှင့် အကူအညီလိုအပ်မှု အတိုင်းအတာစသည့် အကဲဖြတ်ချင့်ချိန်ချက်တို့ကို ရရှိစေရန် လူမှုအခြေပြု COBs အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံဆောင်ရွက်ရေး။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းရန် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးပုဂ္ဂိုလ်၏ အကြံပြုချက်များနှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်ရေး။

- မြန်မာနိုင်ငံသို့ အမေရိကန်နိုင်ငံအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟီလာရီ ကလင်တန် လာရောက်လည်ပတ်စဉ်အချိန်တွင် ကချင် နှင့် အခြားတိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတို့၏ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်ခံရမှုအခြေအနေတို့အား အလေးပေးအာရုံစိုက်ရေး။
- ကချင်ပြည်နယ် နှင့် တရုတ် - မြန်မာ နယ်စပ်ရှိ အိုးအိမ်မဲ့စစ်ပြေးဒုက္ခသည် IDPs များအား အစားအသောက်၊ ဆေးဝါး နှင့် အခြားသော လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များကို အစိုးရ၏ ချုပ်ချယ်ပိတ်ပင်မှုများအား

ရှောင်ခွင်း၍ စွမ်းစွမ်းတမ်း ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေသော လူမှုအခြေပြု COBs အဖွဲ့အစည်းများအား ကူညီထောက်ပံ့မှုများ မြှင့်တင်ပေးရေး။

- ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေဆိုးဝါးလာမှုတို့အား ကာကွယ်တားဆီးရန် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှ တစ်ဆင့် အရေးပေါ် လှူဒါန်းမှုတစ်ရပ်ပြုလုပ်ရန် တရားဝင်ခွင့်ပြုရေး။
- မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီများအား တိုး၍ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် အမေရိကန်နိုင်ငံ နှင့် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ဩဇာအာဏာတို့ကို လက်ကိုင်အသုံးပြုရေး။
- စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းရန် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးပုဂ္ဂိုလ်၏ အကြံပြုချက်များနှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်ရေး။

Full report available at <http://physiciansforhumanrights.org>.

2 Arrow Street
Suite 301
Cambridge, MA 02138
USA

1156 15th Street, NW
Suite 1001
Washington, DC 20005
USA

physiciansforhumanrights.org